

Gemeenteraad van Groesbeek
Postbus 20
6560 AA Groesbeek

Groesbeek, 20 mei 2013

Betreft: **zienswijze ontwerp-planMER tbv bestemmingsplan buitengebied**

Geachte leden van de Raad,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid onze zienswijze op de ontwerp-planMER tbv het bestemmingsplan buitengebied te geven. Dit zullen we puntsgewijs formuleren.

Advies Commissie voor de MER op voorontwerp wordt gemist.

Is er in een voortraject al advies gevraagd aan de Commissie voor de MER of heeft de gemeente Groesbeek gekozen om de Commissie alleen te betrekken bij het formele toetsingsadvies?

De gemeente heeft de referentiesituatie te ruim genomen.

Volgens de Commissie voor de MER bestaat de referentiesituatie uit:

- de huidige feitelijke situatie: alle vergunde activiteiten die zijn gerealiseerd;
- de toekomstig zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied: dit zijn bestemde en vergunde activiteiten die zeker binnenkort ingevuld worden;
- de generieke, planoverstijgende ontwikkelingen, zoals normen die voortvloeien uit het Besluit Huisvesting (voor veehouderij) of het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit.

Al het andere hoort bij het voornemen. Dit zijn bij een bestemmingsplan de volgende elementen:

- (her)bestemmingen die al wel zijn vergund, maar die niet benut worden; denk aan niet-benutte vergunningruimte en bedrijven die zijn gestopt en die niet zomaar opnieuw kunnen worden opgestart (omdat er bijvoorbeeld eerst een grote verbouwing moet plaatsvinden), maar waarvan de vergunning nog geldig is;
- alle nieuwe activiteiten en (her)bestemmingen die nog niet zijn vergund.

Voor het bepalen van eventuele effecten op Natura 2000-gebieden is sprake van een bijzondere situatie. De alternatieven moeten namelijk vergeleken worden met de feitelijke, actuele situatie van de natuur in deze gebieden. De vergelijkingsbasis voor de Passende beoordeling is dus niet hetzelfde als de referentiesituatie in de planMER.

De gemeente gaat, voor wat betreft de agrarische bedrijven, uit van het totaal aan vergunde situaties, maar maakt geen analyse van (her)bestemmingen die al wel zijn vergund, maar niet benut worden. Volgens de Commissie voor de MER mag je dus niet alle vergunde situaties zondermeer optellen. Ook is het twijfelachtig of je recent aangevraagde NB-wetvergunningen die uitgaan van een bebouwd bouwvlak van 1,5 hectare tot de referentiesituatie moet laten behoren, omdat de gemeente heeft aangegeven dat agrariërs dit moeten doen, voordat het bestemmingsplan wordt vastgesteld. Dit is naar onze mening niet de bedoeling van de geschetste referentiesituatie en hoort dit bij het voornemen.

Teeltondersteunende voorzieningen voor wijnbouw en fruitteelt zijn niet in de planMER beoordeeld voor plaatsen met de aanduiding 'open gebied', 'erosiedal', 'steilrand' en 'landschapswaarden'

De MER is voor de effecten op landschap door teeltondersteunende voorzieningen gebaseerd het feit dat deze niet zijn toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'open gebied', 'erosiedal', 'steilrand' en 'landschapswaarden'. Er is echter voor gekozen in het bestemmingsplan buitengebied (artikel 3.4.4.) om voorzieningen in de vorm van palen en/of stellingen voor de wijnbouw en fruitteelt wel toe te staan in deze gebieden tot een hoogte van 2 of 4 meter. Deze voorzieningen zijn niet in de voorliggende planMER meegenomen en daarmee is dus ook onduidelijk welke gevolgen dit heeft voor bijv. de aanduiding open gebied. Wij verzoeken dit mee te nemen in de planMER.

Groei aan bebouwing voor alle agrarische (vee)bedrijven tot 1,5 ha (en zelfs 2 ha) uit bestemmingplan is niet meegenomen in de planMER

In het ontwerp bestemmingsplan buitengebied wordt met een omgevingsvergunning (artikel 3.4.2 en artikel 3.6.2) de groei naar een bebouwd bouwvlak van 1,5 ha mogelijk gemaakt. Met een wijzigingsbevoegdheid wordt (artikel 3.8.3, sub c) zelfs 2 ha (100% bebouwd) aan bebouwing mogelijk gemaakt. Hoewel straks alle bedrijven de mogelijkheid krijgen te groeien van 1 ha aan bebouwing naar 1,5/2 ha aan bebouwing is in het planMER slechts voor 8 bedrijven het scenario doorgerekend (zie voorkeursalternatief) dat ze kunnen groeien naar 1,5 ha aan bebouwing. De Commissie MER toetst echter aan de maximale ontwikkeling die op basis van het voorliggende bestemmingsplan, dus ook met omgevingsvergunningen, ontheffingen en wijzigingsbevoegdheden, mogelijk is. Dit is niet gebeurd. Ook is er geen enkel bedrijf in Groesbeek op de muur begrensd, zoals wel is gesteld voor een groot aantal bedrijven. Wij verzoeken de gemeente een scenario door te rekenen wat uitgaat van de maximale groei die mogelijk wordt gemaakt (direct of indirect) met dit bestemmingsplan.

Voorkeursalternatief

In het voorkeursalternatief is er geen mogelijkheid tot nieuwvestiging, omschakeling of hervestiging van veehouderijbedrijven. Daarnaast is er in het voorkeursalternatief geen sprake van uitbreiding van agrarische bouwkvavels met intensieve veehouderij. In het voorkeursalternatief krijgen een 8-tal rundveebedrijven, in overleg met de klankbordgroep¹, de mogelijkheid om te groeien tot 2 hectare bouwvlak met maximaal 1,5 hectare aan bebouwing. De overige 12 rundveebedrijven (agrarische bouwblokken met een vergunning*) met meer dan 40 nge krijgen ook de mogelijkheid om te groeien tot 2 hectare aan bouwvlak** maar met maximaal 1 hectare aan bebouwing. Met uitzondering van deze 20 rundveebedrijven*** worden alle veehouderijlocaties op de muur begrensd. Alle bedrijven voldoen aan de AMvB-Huisvesting.

*Alle agrarische bouwblokken op de bestemmingsplankaart zonder milieuvergunning zijn niet meegenomen.

** Alle locaties met minder dan 40 nge aan vee, gaan niet mee in de schaalvergroting en behouden de omvang zoals aanwezig in de huidige vergunde situatie.

*** Het VKA gaat uit van het feit dat de 20 rundveebedrijven een Natuurbeschermingswetvergunning krijgen voor het maximaal benutten van hun bouwblok in het nieuwe plan met een maximale ammoniakemissie. Dit is overigens niet waarschijnlijk. Daarnaast is het maximale milieueffect vooral bepaald doordat het VKA uitgaat van de maximale stalbezetting met vee terwijl de referentie uitgaat van de feitelijke stalbezetting op basis van het aantal dieren uit de CBS-Statline voor 2011. Dit is 35% van de vergunde stalbezetting (zie tabel 14). Dit is, hoewel mogelijk, zeer onwaarschijnlijk. De effecten van het voorkeursalternatief die in dit MER in beeld zijn gebracht zijn dus te beoordelen als een worst-case invulling van het voorkeursalternatief.

Bron: MER bestemmingsplan buitengebied gemeente Groesbeek, Arcadis, 2012, p.8/9

Feitelijke emissie zal met het nieuwe bestemmingsplan, uitvoering voorkeursalternatief toenemen, tenzij de gemeente alle veehouderijen omvormt naar het best beschikbare stalsysteem, actief veehouderijen verplaatst en/of bestaande rechten/vergunningen intrekt

Uit de Passende Beoordeling blijkt dat de achtergronddepositie in de huidige situatie voor alle Natura 2000-gebieden in de omgeving van Groesbeek leidt tot een overschrijding van de kritische stikstofdepositie van verschillende stikstofgevoelige habitattypen. De verwachting is dat ook in de toekomst (2020) nog steeds een overschrijding van de kritische depositiewaarden plaatsvindt voor deze stikstofgevoelig habitattypen. Met het voorkeursalternatief is tevens een toename aan stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten, met uitzondering van het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal. Vertrekpunt is de actuele vergunde situatie van agrarische bedrijven gecorrigeerd op de feitelijke stalbezetting. Hiermee zijn de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan niet haalbaar op grond van de Natuurbeschermingswet

Het voorkeursalternatief kan zorgen voor een toename aan stikstofdepositie en heeft daarmee mogelijk significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden. Een dergelijke ontwikkeling past niet binnen de randvoorwaarden van de Natuurbeschermingswet. Alleen indien alle veehouderijen gebruik maken van de best beschikbare staltechnieken, dan is het mogelijk om gebruik te maken van de geboden planologische ruimte, binnen de randvoorwaarden van de Natuurbeschermingswet.

Gelet op de zeer strikte regels van de (huidige) Natuurbeschermingswet zal er dus bij het vaststellen van het bestemmingsplan Buitengebied met zekerheid uitgesloten moeten worden dat er een toename van de depositie van stikstof op de overbelaste Natura 2000-gebieden kan ontstaan. De borging heeft in lid 3.6.1 van het ontwerpbestemmingsplan vorm gekregen, maar in de planMER wordt gesproken over dat alle bedrijven (dus ook bestaande bedrijven) hun stallen moeten aanpassen aan de standaard best beschikbare staltechnieken. Daarnaast is het onduidelijk hoe de gemeente denkt invulling te geven aan artikel 3.6.1, sub b, omdat de verplaatsing van veehouderijen veel geld kost. Graag zien we hierbij een toelichting; ook in relatie tot de economische uitvoerbaarheid.

Aanbevelingen planMER

De opstellers van de planMER adviseren de gemeente om 1. een actief gemeentelijk beleid gericht op het intrekken van niet benutte rechten, volgens de vigerende Omgevingsvergunning, te ontwikkelen en 2. een actief verplaatsingsbeleid gericht op het verplaatsen van veehouderijen nabij Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten te ontwikkelen. Gaat de gemeente dit ook opzetten en hier middelen voor vrijmaken? E.e.a. houdt namelijk verband met de ruimte die wordt gegeven aan 'groeiers'.

Cultuurhistorie is niet beoordeeld.

Hoe heeft de gemeente de belangen van cultuurhistorie in het bestemmingsplan meegenomen als de cultuurhistorische waardenkaart nog opgesteld moet worden. Wordt deze richting de vaststelling van het bestemmingsplan nog gewogen in de planMER en het bestemmingsplan buitengebied?

Maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan buitengebied zijn niet in de ontwerp planMER meegenomen

De maximale mogelijkheden van activiteiten die met dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt (dus direct, met omgevingsvergunning of binnenplanse wijziging) zijn niet in de planMER meegenomen (zie voorkeursalternatief). Het gaat o.a. om caravanstallingen, kleinschalig kamperen, groei van het bebouwde oppervlakte van alle agrarische bedrijven naar 1,5/2 ha, mestzakken, nevenactiviteiten bij het agrarisch bedrijf (zoals minicampings tot 15 staanplaatsen en met wijziging tot 25 (in de toelichting staat tot 50) staanplaatsen) en productiegebonden detailhandel. De MER-commissie heeft in eerdere toetsingadviezen gewezen op het feit dat al deze activiteiten moeten worden beoordeeld in de planMER; het worst case scenario.

Wij verzoeken om de (milieu)effecten van alle directe mogelijkheden en mogelijkheden op basis van een wijzigingsbevoegdheid mee te nemen in de planMER. De commissie MER oordeelt immers dat een plan met flexibiliteitsbepalingen in de vorm van wijzigings- of ontheffingsbevoegdheden of uitwerkingsplichten in het begin meegenomen worden. Met de vaststelling van het plan wordt immers planologisch in principe al toestemming voor die wijzigingen en uitwerkingen gegeven. Het is vaste rechtspraak dat de beoordeling van de gevolgen van deze wijzigingen en uitwerkingen niet kan worden doorgeschoven naar een later moment (het vaststellen van een wijzigingsplan zelf). De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft meerdere keren uitspraak gedaan over dit onderwerp. Volgens vaste jurisprudentie moet worden uitgegaan van hetgeen 'redelijkerwijs maximaal mogelijk wordt gemaakt' in het plan. "Redelijkerwijs" wil zeggen dat uitgegaan kan worden van redelijke gemiddelden voor de invulling van bijvoorbeeld een agrarisch bouwvlak met een veehouderijbedrijf.

Wij zijn zoals altijd bereid onze zienswijze toe te lichten.

Hoogachtend,

Werkgroep Milieubeheer Groesbeek

mw. J. van der Vegt
voorzitter

Werkgroep Milieubeheer Groesbeek
Postbus 26
6560 AA Groesbeek

*Een kopie van deze brief is verzonden aan de Commissie voor de m.e.r., Postbus 2345
3500 GH UTRECHT*